

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) พฤติกรรมการทิ้งขยะของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย (2) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดแยก / ไม่คัดแยกขยะก่อนนำทิ้ง ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย (3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภูมิหลังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงรายกับการแยกขยะก่อนนำทิ้ง และ (4) ค่าเสียโอกาสของการไม่แยกขยะในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย จากความยินดีที่จะจ่าย เพื่อปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้นอันเนื่องมาจากปัญหามลพิษ

วิธีการศึกษา ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ โดยออกแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์กับประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย จำนวน 250 ครัวเรือน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และแบบเจาะจงกับร้านรับซื้อขยะ จำนวน 2 แห่ง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์โดยใช้ แบบจำลองลอจิท (Logit Model) โดยเทคนิควิธีการวิเคราะห์การประมาณภาวะความน่าจะเป็นสูงสุด (Maximum Likelihood Estimates : MLE) และเทคนิคการวิเคราะห์โดยวิธี Marginal Effects

ผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย ส่วนใหญ่แยกขยะก่อนนำทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 54.8 และทิ้งขยะทุกวันร้อยละ 48.8 ประเภทของขยะที่ถูกคัดแยกมากที่สุดคือขวด

พลาสติก/ถุงพลาสติก ร้อยละ 20.9 นอกจากนี้ประชาชนร้อยละ 89.2 ยินดีให้ความร่วมมือในการแยกขยะก่อนนำทิ้งทุกครั้ง หากเทศบาลเมืองเชียงราย จัดวางถังขยะแบบแยกประเภทให้ สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการคัดแยกขยะก่อนนำทิ้ง ของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย ระดับมาก คือความตระหนักในสิ่งแวดล้อม ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการไม่แยกขยะก่อนนำทิ้ง ระดับมากคือ แยกแล้วก็นำทิ้งในถังขยะเทศบาลฯ ดังเดียวกัน

ปัจจัยภูมิหลังของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเชียงราย ที่มีความสัมพันธ์กับการแยกขยะก่อนนำทิ้ง ได้แก่ อายุ จำนวนบุตร และการเคยเข้าร่วมโครงการรณรงค์เพื่อสิ่งแวดล้อม โดยค่าสัมประสิทธิ์ของจำนวนบุตรและ การเคยเข้าร่วมโครงการรณรงค์เพื่อสิ่งแวดล้อม เป็นบวกตามสมมติฐาน ส่วนอายุ มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับสมมติฐาน โดยมีระดับนัยสำคัญที่ 0.01 0.1 และ 0.01 ตามลำดับ ในส่วนค่าเสียโอกาสของการไม่แยกขยะในภาพรวม เท่ากับ 663,822.41 บาท/เดือน โดยแยกเป็น ค่าเสียโอกาสด้านลดปัญหาการทำลายสุขภาพจากกองขยะมากที่สุด คือเฉลี่ยเท่ากับ 416,589.90 บาท/เดือน รองลงมาคือนำน้ำเสียจากกองขยะ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 396,493.10 บาท/เดือน และด้านลดการใช้ทรัพยากรโดยการนำกลับมาใช้ใหม่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 288,263.46 บาท/เดือน